реме овладяват официалния български език, даващ им равнопоставеност с другите деца. Следователно не се казва нищо по-конкретно по въпроса за самото овладяване, за начините, по които този процес трябва да се осъществява.

Процесът на социализация на ромското дете е засегнат и в статия на Т. Симеонова (вж. Симеонова 2001, 227-231), в която е посочено, че развитието на всяка личност зависи от взаимодействието на всички социални фактори – детска градина, семейство, обществеността. Нищо обаче не е упоменато за обучението по български език като основен начин за социализацията на децата роми.

На този процес отделя внимание и Д. Денчева. Тя описва осъществения от нея психолого-педагогически експеримент за работа с деца билингви, насочен към използване традициите на тяхната култура. Още в началото на своята работа авторката посочва, че прилагането му ще доведе до развие на познавателните интереси у децата, а оттук – и до формиране и развитие на българския език, което ще допринесе и за тяхната социализация (Денчева 2001, 219). По време на експеримента като критерии за успеваемостта му се ползва в различните възрастови групи батерия от тестове за езиково развитие, които изследват четири езикови области (семантика, морфология, синтаксис, фонология). Тестовете се провеждат индивидуално за всяко дете без отчитане на време за изпълнение.

Други автори – М. Хекимова и З. Гаврилова представят някои възможности за стимулиране практическото овладяване на български език от деца от малцинствени общности, сред които и роми (Хекимова и др. 2001, 106-111). Според тях въвеждането на педагогически технологии на игра трябва да бъде насочено към непреднамерената игрова дейност на децата, чийто майчин език е ромски и не владеят български език. "Възприемането на игровия подход, балансиран с диагностичния подход като основен модел на предучилищната педагогическа дейност, от която се очаква облекчаване практическото овладяване на българския език (от деца, чийто майчин език е друг език), изисква изменение на задачите на предучилищния образователен процес" (Хекимова и др. 2001, 109). Според авторките това се налага, за да се избегне ограничителният характер на процеса на обучение (придобиване на навици). По своята същност специфичният предучилищен педагогически процес е усилие, чиято цел е да провокира умственото развитие на детето, в това число и да повиши обучеността и възпитаността му по направление "Български език" (Пак там). В резултат на своите наблюдения те стигат до извода, че българският език се учи по-бързо и по-леко, ако е вписан в игров контекст (Хекимова и др. 2001, 110).